

Wymagania na poszczególne oceny

Przedmiot: **Zasady żywienia**

Szkoła: **Technikum**

Zawód: **Technik żywienia i Usług Gastronomicznych**

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych uwzględnionych w programie przyjętym przez nauczyciela w danej klasie,
- proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program opracowany przez nauczyciela,
- umiejętnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu zadań teoretycznych lub praktycznych,
- osiąga sukcesy w olimpiadach przedmiotowych,
- bezbłędnie stosuje terminologię,
- precyzyjnie i biegłe formułuje swoje wypowiedzi,

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności ujętych w podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu, a nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadania o niewielkim stopniu trudności,
- nie potrafi rozwiązywać prostych problemów teoretycznych lub praktycznych nawet z pomocą nauczyciela,
- popełnia rażące błędy rzeczowe i językowe, wypowiedzi są niekomunikatywne,
- nie jest aktywny na zajęciach, opuszcza zajęcia, nie wykazuje chęci uzupełnienia braków z teorii i praktyki,

Nazwa działu	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
	Uczeń powinien				
II. Składniki odżywcze i ich znaczenie dla organizmu człowieka	- wymienić składniki pokarmowe - wymienić funkcje składników odżywczych	- definiować pojęcia: składniki pokarmowe, balastowe i	- definiować i podać przykłady składników pokarmowych,	- wykazywać różnice pomiędzy składnikami pokarmowymi,	-dowodzić wpływu żywienia na zdrowie, -ocenić dobór składników pokarmowych w

	<ul style="list-style-type: none"> - dokonać podziału białek i aminokwasów - dokonać podziału węglowodanów - dokonać podziału tłuszczów - podać produkty będące źródłem białek, węglowodanów i tłuszczów - definiować pojęcia: składniki mineralne i witaminy - dokonać podziału składników mineralnych i witamin - definiować pojęcie równowaga kwasowo- zasadowa - wymienić produkty kwaso- i zasadowotwórcze 	<ul style="list-style-type: none"> antyodżywcze oraz substancje dodatkowe - definiować pojęcia: białko, aminokwasy egzo- i endogenne, wartość odżywcza białka - scharakteryzować produkty bogate w białko - dokonać podziału węglowodanów, podać przykłady węglowodanów prostych i złożonych - definiować pojęcia: tłuszcze, kwasy tłuszczowe nasycone i nienasycone, NNKT - wymienić produkty bogate w tłuszcz i NNKT - wymienić makro- i mikroelementy - wymienić witaminy rozpuszczalne w tłuszczach i wodzie - identyfikuje znaczenie równowagi kwasowo- zasadowej dla organizmu człowieka i wskazuje skutki jej zachwiania 	<ul style="list-style-type: none"> odżywczych i antyodżywczych - przedstawić budowę chemiczną białek, węglowodanów i tłuszczów - przedstawić funkcje białek, węglowodanów, tłuszczów, poszczególnych składników mineralnych i poszczególnych witamin w organizmie - dokonać podziału tłuszczów i podać przykłady tłuszczów prostych i złożonych - charakteryzować poszczególne cukry proste i złożone - dokonać podziału i wymienić składniki mineralne w zależności od spełnianych funkcji - podać występowanie i źródła poszczególnych składników 	<ul style="list-style-type: none"> odżywczymi i antyodżywczymi - wymienić aminokwasy egzo- i endogenne - stosować metody oceny wartości odżywczej białka - obliczać wskaźnik Aminokwasu Ograniczającego - definiować pojęcie bilans azotowy - obliczać normy spożycia białka, węglowodanów i tłuszczów - przedstawić skutki zdrowotne nieprawidłowego spożycia białek, węglowodanów i tłuszczów - przedstawić zależność konsystencji tłuszczu od jego budowy - charakteryzować poszczególne składniki mineralne i witaminy oraz przedstawić skutki zdrowotne ich 	<ul style="list-style-type: none"> komponowaniu potraw i napojów -dokonać analizy skutków zdrowotnych nieprawidłowego spożycia poszczególnych składników odżywczych i wskazywać sposoby ich eliminacji
--	---	--	--	---	--

			mineralnych i witamin - ocenia przyczyny zachwiania równowagi kwasowo zasadowej w organizmie	nadmiaru lub niedoboru - porównywać surowce i produkty pod względem zawartości witamin i składników mineralnych - analizuje mechanizm zakwaszania organizmu	
III. Gospodarka wodna organizmu	- definiować pojęcie - bilans wody - wymienić źródła wody	- wymienić rodzaje bilansu wody - wymienić przyczyny i objawy odwodnienia organizmu	- wskazywać konsekwencje zachwiania bilansu wodnego - porównać surowce i produkty pod względem zawartości wody	- rozróżniać rodzaje bilansów wodnych - planować ilości płynów w jadłospisie - określać warunki jakie powinna spełniać woda pitna	- ocenić jakość wody pitnej na podstawie współczynników jakości
IV. Przemiany składników pokarmowych w organizmie człowieka	- wymienić poszczególne odcinki przewodu pokarmowego - definiować pojęcia: trawienie, wchłanianie - wymienić produkty końcowe trawienia poszczególnych składników odżywczych i ich wykorzystanie przez organizm	- przedstawić schemat budowy przewodu pokarmowego - wymienić odcinki przewodu pokarmowego, w których odbywa się trawienie	- charakteryzować odcinki przewodu pokarmowego, w których odbywa się trawienie - wymienić enzymy biorące udział w trawieniu białek, tłuszczów i węglowodanów	- charakteryzować funkcje poszczególnych odcinków przewodu pokarmowego - charakteryzować procesy trawienia w jamie ustnej, żołądka, jelicie cienkim i jelicie grubym - charakteryzować procesy wchłaniania i metabolizmu białek, tłuszczów i węglowodanów	- analizować przemiany białek, tłuszczów i węglowodanów, - wyjaśnić reakcje trawienne - dowodzić wpływu gospodarki hormonalnej na zdrowie człowieka

V. Gospodarka energetyczna organizmu	- definiować pojęcia metabolizm, katabolizm, anabolizm - definiować pojęcia: podstawowa i ponadpodstawowa oraz całkowita przemiana materii, bilans energetyczny	- wymienić czynniki wpływające na wysokość PPM i PPPM - wymienić rodzaje bilansu energetycznego	- określać metody oznaczania PPM i CPM - ocenić wielkość własnej PPM i CPM	- scharakteryzować czynniki wpływające na wysokość PPM i PPPM - ocenić PPM i CPM w zależności od wykonywanej pracy	-omawiać metody pomiaru PPM i CPM -obliczać CPM na podstawie wzorów biorąc pod uwagę poziom aktywności fizycznej - analizować przyczyny i skutki naruszenia bilansu energetycznego
VI. Wartość energetyczna pożywienia	- wyjaśnić pojęcie wartości energetycznej pożywienia	- wskazywać składniki pokarmowe, które kształtują wartość energetyczną - wylicza wartość energetyczną prostych potraw na podstawie ich składu recepturowego	- wyliczyć wartość energetyczną posiłków - identyfikować udział poszczególnych składników pokarmowych w dziennym zapotrzebowaniu organizmu	- analizować zależności między wartością energetyczną a składem chemicznym produktów - analizować zawartość poszczególnych składników pokarmowych w dziennym zapotrzebowaniu organizmu	-uzasadniać stosowanie żywności niskokalorycznej i proponować potrawy niskokaloryczne -dokonywać analizy różnych produktów żywnościowych w zależności od ich wartości energetycznej
VII. Wartość odżywcza produktów spożywczych	- wymienić grupy produktów spożywczych - wymienić kryteria stosowania zamienności produktów	- wymienić produkty należące do każdej z grup - korzystać z tabeli zamienności produktów	- wymienić składniki odżywcze każdej z grup - stosować zamienność produktów przy zastosowaniu różnych kryteriów	- ocenić wartość odżywczą każdej z grup - porównać wartość odżywczą produktów w obrębie danej grupy - określać warunki zamiany produktów	-opracować zamienność produktów o podobnej wartości odżywczej
VIII. Normy żywienia i wyżywienia	- definiować i wymienić normy żywienia	- wymienić czynniki wpływające na zapotrzebowanie na	- klasyfikować normy żywienia	- analizować normy żywienia	-dowodzić cel stosowania normy żywieniowej

	<ul style="list-style-type: none"> - definiować i wymienić normy żywienia - wymienić zastosowanie norm żywienia 	<ul style="list-style-type: none"> energię i składniki pokarmowe - posługiwać się normami żywienia - korzystać z norm żywienia 	<ul style="list-style-type: none"> - klasyfikować normy żywienia 	<ul style="list-style-type: none"> - określać zalecane normy żywienia dla własnego organizmu na wybrane składniki oraz zapotrzebowanie na energię - analizować normy żywienia 	<ul style="list-style-type: none"> -proponować właściwe rozplanowanie posiłków w ciągu dnia pod względem zapotrzebowania energetycznego
IX. Zasady układania i ocena jadłospisów	<ul style="list-style-type: none"> - definiować pojęcia: racjonalne żywienie, jadłospis - wymienić rodzaje i identyfikuje poszczególne posiłki 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić zasady układania jadłospisów - wymienić metody oceny jadłospisów 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować zasady układania jadłospisów - wyjaśnić udział poszczególnych posiłków w pokryciu całodziennego zapotrzebowania energetycznego organizmu 	<ul style="list-style-type: none"> - planować jadłospisy na określone okoliczności - ocenić jadłospisy pod względem ilościowym i jakościowym - ocenić jadłospis metodą punktową 	<ul style="list-style-type: none"> -uzasadnić sposób zamiany produktów w jadłospisie -wskazywać błędy ocenianego jadłospisu i proponować działania naprawcze -uzasadniać znaczenie poszczególnych posiłków -ocenić jadłospisy zgodnie z zasadami racjonalnego odżywiania
X. Zwyczaje żywieniowe	<ul style="list-style-type: none"> - identyfikować terminy: racjonalne żywienie - wymienić choroby cywilizacyjne - definiować pojęcie: wegetarianizm 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić zasady racjonalnego żywienia - wyjaśnić przyczyny chorób cywilizacyjnych - określić upodobania żywieniowe Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić podstawowe zalecenia żywieniowe - wymienić najczęściej popełniane błędy żywieniowe - wskazywać zalety i wady wegetarianizmu 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować zasady racjonalnego żywienia - proponować sposoby zapobiegania chorobom cywilizacyjnym - charakteryzować zwyczaje żywieniowe w różnych rejonach świata 	<ul style="list-style-type: none"> -dokonać analizy zwyczajów żywieniowych w różnych rejonach świata i wyciągać wnioski odnośnie najlepszego stylu życia

<p>XI. Podstawy żywienia dietetycznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> -znać pojęcie dieta -określać pojęci żywienia dietetycznego -wymienić diety lecznicze -znać techniki kulinarne dozwolone w żywieniu dietetycznym 	<ul style="list-style-type: none"> -uzasadniać cel stosowania wybranych technik kulinarnych -wymienić produkty dozwolone i zabronione w danej diecie -scharakteryzować podstawowe rodzaje diet 	<ul style="list-style-type: none"> -proponować jadłospisy zgodnie z zaleceniami danej diety -charakteryzować zastosowanie diety -dobierać produkty stosowane w żywieniu dietetycznym 	<ul style="list-style-type: none"> -ocenić jadłospisy zgodnie z wymogami dla danej diety -przewidywać skutki nieprawidłowego stosowania diety -określać produkty dozwolone i zabronione w dietach -określać metody i techniki sporządzania potraw dietetycznych 	<ul style="list-style-type: none"> -proponować rodzaj diety dla danej jednostki chorobowej -układać diety w różnych jednostkach chorobowych
--	---	---	---	---	---

opracowała: Agnieszka Szwanberg